

Tekst gwarowy — Dylewo 3

Autor: Halina Karaś

{smoothgallery image=F8714.jpg&title=Czesława Kaczyńska&caption=Czesława Kaczyńska}Tekst nagrała Ewelina Pajka, przepisały wstępnie Ewa Warchoł i Katarzyna Adamczyk, weryfikacja zapisu i opracowanie — Halina Karaś. Informatorka: Czesława Kaczyńska z domu Staśkiewicz, ur. w 1943 r. w Strzałkach koło Kadzidła, znana kurpiowska artystka ludowa, wielokrotnie nagradzana. Więcej informacji o Czesławie Kaczyńskiej (jej życiorysie i działalności) na stronach: http://www.zsp-kadzidlo.pl/regionalizm/kaczynska_czeslawa.pdf http://www.powiat.ostroleka.pl/stronki/artysci/kaczynska_cz.html <http://www.foto.pwsk.pl/2007/09/09/czeslawa-kaczynska-zycie-wyciete-z-papieru> http://www.zgstl.kei.pl/szlak_1/wycinankarstwo/kaczynska/czeslawa_kaczynska.htm Jak się robi leluję?
{vm}T050.mp3|L{/vm}

A powie pani jak się robi taką leluje? No to się {tt}= bierze, asynchroniczna wymowa spółgłoski wargowej miękkiej b’ jako bż z wyodrębnieniem się miękkości w postaci szczeliny|bierze{/tt} nozyce takie, {tt}= jakimi, mieszanie k’ i k, tu twarda wymowa k’, rozszerzenie artykulacyjne i do e przed spółgłoską nosową m|jakemi{/tt} się strzygło owce, kiedyś się goliło, nie {tt}= mówiło, asynchroniczna wymowa spółgłoski wargowej miękkiej w’ jako źz zanikiem wargowości|móziło{/tt} się strzygło, goliło się owce i papsier się bierze i się wycina. Ja tych {tt}= leluj, upowszechnienie końcówki -ów niezależnie od rodzaju, tu w rzeczowniku żeńskim|lelujów{/tt} to zrobiłam nie ziem, nie licyłam, ale tysiące, może nawet o milionach można mózić, bo… teraz {tt}= już mniej, fonetyka międzywyrazowa nieudźwiczniająca|jus mniej{/tt}, ale kiedyś to siadało się i całymi {tt}= dniami i wieczorami, asynchroniczna wymowa spółgłoski wargowej miękkiej m’ jako ń i w’ jako ź (z zanikiem wargowości) i|dniani i ziecorama{/tt} się wycinało, to tak, a ja to tak robiłam i i dość hizo nawet…. to różnie jak miniaturków to mogłam wyciąć i i 200 przez dzień i 300 takich maluśkich, bo takich dużych to to mniej: sto, cy {tt}= pięćdziesiąt, asynchroniczna wymowa spółgłoski wargowej miękkiej p’ jako ps (z wyodrębnieniem się miękkości w postaci szczeliny), zwężona wymowa samogłoski nosowej -ą jako un|psieńdziesiunt{/tt} cy siedemdziesiunt zależy, bo to się na godziny nie robiło, tylko kiedy był czas to się siadało i się robiło, także to jest proste. Te leluje, te gziady nie są rysowane, one są wycinane z głowy, bo co to by był za twórca, jak on by musiał narysować, no to by musiał ujnić rysować, a ja nie ujnię rysować… ja tyło to ujnię wycinać co... Co po prostu bierze i od razu wycinom, zawsze miałam trójke z rysunków, także nie wyciena bym leluji, a chwalenie się jest brzydko cecho, marno, ale poziem, ze łośkiego roku, {tt}= jak, typowe dla Mazowsza przejście nagłosowego ja- > je-|jek{/tt} było wręcenie kurpsików nagrody prezesa Związku Kurpsiów to wycinałam do kina do Ostrołęki do dekoracji takie leluje, co jedna miała trzy metry, druga trzy i pół, a trzecia śtyry…. Także mam tutaj fotograsije, to {tt}= wam, pozostałość dawnej liczby podwójnej|woma{/tt} potem pokoze, jak skóńcem tu gaodke. A tera bede miała wystawę w Tłuscu to tyz takie, tako wytne no i bede miała jesce tako nieduzo wystawę w Kadzidle tera w lutem, ale to bendzie taki ziecór, taka po... pogadanka, ale i zaangażowałam w to moje starso siostrę i moje bratowo, to taki wspólny ziecór {tt}= zrobim, końcówka -m w 1. os. lmn. czasu przyszłego prostego, archaiczna, dziś gwarowa|zrobim{/tt}. {tt}= jak chcecie, to przyjedźcie, formy z końcówką -ta to pozostałość dawnej liczby podwójnej, dziś w funkcji liczby mnogiej|Jek chceta to przyjedźta{/tt}, ja was zaprose, bo to już będzie niedlugo w lutem. A tych wystawów to ja już miałam tak bardzo dużo że nawet już nie panientom gdzie były, ale w różnych miejscach były i w Płońsku i w Ciechanowie i w Tłuscu to już bede tera miała trzeci raz to wystawę i... W Ostrołęce w galerii, w bibliotece i w muzeum i w Mikołajkach i w Scytnie w różnych miejscach. No i dzięki temu, że robicie to, co robicie, że mi Pan Bóg trochę tego daru dał, starum się nie zatrzymywać go dla siebie, tylko tak jak sami zidzita, mogłabym woma nic nie poziedzieć, jakbym nie chciała, ale starom się jek najzięcej przekaozać, bo mając jakiś dar od Boga i zatrzymywać go dla siebie, to jest przede wszystkim grzech. I kiedyś właśnie zrodził mi się taki pomysł, dziewięć lat temu, żeby zrobić takie warsztaty… takie ginące zawody i zorganizowałam, no oczywiście przy pomocy ludzi dobrej woli i twórców i trochę urzędów, bo to nie sposób żeby jedna osoba zrobiła wszystko, ale był to mój pomysł i realizacja, te warsztaty, które odbywają się co roku w zagrodzie kurpiowskiej w Kadzidle na pocuntku cyrwca. W tym roku bendo od psiersego do czwartego. Co roku majo łony inny temat w tym roku... w zesłym roku były... ojejku zem zabacyła musiała, bo już tyle było tych, tych... Ale najważniejsze że panientom ten, co bendzie, to temat latosiego, tych warsztatów bendzie: „Bziady, kacki i bujacki”. Jek chceta zobacyć, co to jes, to przyjedźta, bo to tyz bendzie ciekawy temat. A chce poziedzieć, że z tych warsztatów, na te warsztaty przyjeżdżają szkoły nie tylko tutaj od nas z okolic, z Kurpsi, ale równies i z Warszawy, i z Łomianek, i z Żyrardowa, z Ciechanowa, z Tłusca, no z różnych, tutaj takich kto usłyszał, a był raz to już przyjeżdżo co roku. W różnych latach kształtuje się to różnie z to... frekwencjo, ale łod trzech i pół tysiąca do psieńciu tysięcy dzieci skorzysta z tych warsztatów, a jest to tak że siedzi śterdziesiu, psieńdziesiunt...

